

LU 04/18 Årsrapport for læringsmiljøutvalget 2017 og plan for 2018

Saksnr: 18/00196-1	Saksansvarlig: Veslemøy Hagen, Utdanningsdirektør
Møtedag: 06.02.2018	Informasjonsansvarlig: Veslemøy Hagen, Utdanningsdirektør

---

Dokumenter i saken

Årsrapport for læringsmiljøutvalget 2017 med plan for 2018.

Saken gjelder

Utvalget går gjennom forslag til årsrapport for 2017, og gjør vedtak om godkjenning eller videre bearbeiding. Utvalget skal etter sitt mandat avgi årlig rapport om eget arbeid og resultatene av det, samt planene for den kommende perioden. Rapporten skal inngå i institusjonens helhetlige planleggings-, rapporterings- og budsjetteringsarbeid.

I samme sak skal utvalget også fastsette plan for utvalgets arbeid i 2018.

Forslag til vedtak:

- a) Utvalget godkjenner framlegget til årsrapport for 2017.
- b) Utvalget fastsetter plan for arbeidet i 2018.

Stavanger, 26.01.2018

Veslemøy Hagen
utdanningsdirektør

Saksbehandler: Eilef Johan Gard
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent i P360

Læringsmiljøutvalget ved
Universitetet i Stavanger
(LU)

Årsrapport
2017
med plan for
2018

1. Om rapporten

Formål med rapporten

Utvalgets årsrapport blir oversendt styret og har som formål å formidle:

- sentrale trekk i institusjonens arbeid med utdanningskvalitet og læringsmiljø i 2016,
- de vurderingene på et overordnet nivå som utvalget gjør seg vedkommende arbeid med læringsmiljø,
- sentrale trekk i utvalgets arbeid i 2017 og oppnådde resultater,
- plan for utvalgets arbeid i 2018 og videre framover.

Rapporteringen går inn i universitetets helhetlige planleggings-, budsjetterings- og rapporteringsprosess (PVO-prosessen)¹. Årsrapporten er utformet i tråd med sak LU 37/17, og innbefatter utvalgets plan for arbeidet i 2018.

Innhold i rapporten

Årsrapporten rapporterer arbeidet med læringsmiljø på institusjonsnivå og resultatet av dette arbeidet, med utgangspunkt i mandatet styret har gitt utvalget samt utvalgets plan for arbeidet i rapporteringsperioden.

Årsrapporten omfatter følgende kapittel og vedlegg:

- Kapittel 1: Om rapporten.
- Kapittel 2: Utvalget og utvalgets sammensetting, arbeidsområde og arbeidsform i rapporteringsperioden.
- Kapittel 3: Prioriterte områder for arbeid med læringsmiljøet i 2017 med en oversikt over arbeid som utvalget har utført på de enkelte planpunktene.
- Kapittel 4: Utvalgets vurdering av resultatene som er oppnådd i 2017 og behov for videreføring i 2018.
- Kapittel 5: Plan for utvalgets arbeid i 2018.

Årsrapporten har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Mandat for læringsmiljøutvalget.

---

¹ Jmf [UiS Økonomi håndbok > Plan-, budsjett- og virksomhetsoppfølging > Plan-, budsjett og virksomhetsoppfølging](#)

2. Utvalget

Kapittel 2 gir en kort oversikt over arbeidsområde og sammensetting for læringsmiljøutvalget i kalenderåret 2015.

2.1 Utvalgets arbeidsområde

Det er lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter som sammen med det mandatet som styret har gitt og utvalgets egne planer for perioden, som setter rammene for utvalgets arbeid. Utvalget utgjør institusjonens lovpålagte læringsmiljøutvalg og skal oppfylle lovens krav til slikt utvalg. Styret har i tillegg gitt utvalget oppgaver ut over lovens krav, slik loven gir anledning til. Utvalget skal være et rådgivende organ for universitetsstyret og ledelsen for øvrig i saker som angår sikring og utvikling av kvaliteten på universitetets fysiske, digitale og psykososiale læringsmiljø. Utvalget skal bidra til at det skapes et aktivt læringsmiljø med utgangspunkt i studentenes forutsetninger, behov og interesser.

Både læringsmiljøutvalget og utdanningsutvalget har arbeid med kvalitet i studiene integrert i mandatene sine. Utdanningsutvalgets arbeid med kvalitet retter seg hovedsakelig mot innholdet i studiene, mens læringsmiljøutvalgets arbeid med kvalitet i hovedsak retter seg mot studienes omgivelser.

2.2 Sammensetting og arbeidsform

Utvalgets nåværende mandat og sammensetning trådte i kraft 1.1.2016. Sammensetning fikk effekt fra høstsemesteret 2016. Utdanningsutvalgets mandat og sammensetning ble tilsvarende justert. Gjennom dette har utdanningsutvalget og læringsmiljøutvalget fått sine respektive oppgaver og samarbeidsområder ytterligere klargjort. I begge utvalg står arbeid med kvalitet sentralt. Læringsmiljøutvalgets arbeid med kvalitet og læringsmiljø retter seg i hovedsak mot studienes og studieinnholdets omgivelser (inklusive studienes digitale omgivelser), mens utdanningsutvalgets arbeid med kvalitet i hovedsak retter seg mot studienes innhold (inklusive studienes digitale innhold).

Utvalgets arbeid utføres i og mellom møtene av utvalgsmedlemmene og utvalgets sekretariat. Ledervervet veksler hvert studieår mellom student og prorektor. StOr-leder Magne Bartlett ledet utvalget våren 2017, mens prorektor Dag Husebø ledet utvalget høsten 2017. Utdanningsdirektøren er utvalgets sekretær.

Utvalget har hatt følgende medlemmer i 2017:

- Magne Bartlett (student, våren)
- Lene Borgen Waage (ekstern medlem)
- Eric Christian Brun (prodekan, januar - september)
- Brita Strand Rangnes (prodekan, oktober – desember)
- Bjørg Frøysland Oftedal (prodekan vara, våren)
- Lars Atle Kjøde (prodekan vara, oktober – desember)
- Aleksander Egeli (student, våren)
- Ingunn Folgerø (fakultetsdirektør, våren)
- Lone Litlehamar (fakultetsdirektør, høsten)
- Karoline Holmboe Høibo (fakultetsdirektør vara, høsten)
- Rolf Ljøner Ringdal (ressursdirektør, våren)

- Roar I. Huseby (drift/infrastruktur høsten)
- Sven Andersen (drift/infrastruktur vara, høsten)
- Dag Husebø (prorektor)
- Karl Even Selvig (student, våren)
- Victoria Walberg (student, våren)
- Ingrid Brustad (student vara, våren)
- Jørgen Sjøberg (student, høsten)
- Anne Marie Lund (student, høsten)
- Emma Øren (student, høsten)

Faste observatører:

- Gitte Kolstrup (universitetsbiblioteket)
- Marina Davidian (UiS IKT)
- Frank Bremnes (SiS)

I 2017 har læringsmiljøutvalget holdt fire møter (to i vårsemesteret og to i høstsemesteret) etter en møteplan som har blitt koordinert med utdanningsutvalgets og styrets møteplan. Det årlige fellesseminaret med utdanningsutvalget ble i 2017 slått sammen med oppstartsseminar for gjennomgang av studiene i august.

2.3 Utvalgets funksjonsperiode

Utvalgets funksjonsperiode følger rektorvalget. Nåværende utvalg tiltrådte 1. august 2016. Studentrepresentantene blir oppnevnt for ett år om gangen.

3. Prioriterte områder for arbeid med læringsmiljøet i 2017 med en oversikt over arbeid som utvalget har utført på de enkelte planpunktene.

I denne delen rapporteres det på den planen som utvalget vedtok for arbeidet i 2017. Planen har tre områder (3.1, 3.2 og 3.3). For hvert område er der en tekst og noen spørsmål eller problemstillinger. Teksten og spørsmålene i planen slik den ble vedtatt i utvalget 15.11.2016 er gjengitt her. Det rapporteres for hvert sett med spørsmål. Rapportteksten er rykket inn for å tydeliggjøre hva som er selve rapporten.

3.1 Organiseringen av læringsmiljøarbeidet: På institusjonsnivå, på fakultetsnivå, på programnivå.

Endringer i studiekvalitetsforskrift og studietilsynsforskrift innebærer økt fokus på læringsmiljø, samt en noe lavere betoning av emnenivå og en større vekt på programnivå. Ved UiS vil det være behov for å vurdere i hvilken grad dette betinger en omlegging av hvordan arbeidet med læringsmiljø er organisert. Samtidig bør arbeidet organiseres på en slik måte at læringsmiljøarbeidet ivaretas minst like godt når vi organiserer gjennom seks fakulteter. Organiseringen bør også utnytte digitaliseringen i større grad enn hittil. Aktuelle spørsmål kan være:

- Hvilken innvirkning det får om vi får seks kvalitetsutvalg og seks kvalitetskoordinatorer heller enn dagens tre?
- Hvilken rolle programledelsen skal ha i arbeidet med programmets læringsmiljø?
- Hvilke muligheter som foreligger for at utvalget i større grad kan benytte digital arbeidsflyt i saksutvikling, saksbehandling og utvalgsarbeid, slik at prosessene blir mer universelt utformet, og slik at det blir enklere for medlemmene å involvere seg aktivt i sakene på et tidligere tidspunkt?

Rapport:

Den nye fakultetsinndelingen trådte i kraft fra 1. august 2017. Læringsmiljøutvalgets arbeid er først og fremst knyttet til de seks fakultetene som tilbyr utdanninger. Utover høsten ble det arbeidet med innplassering i stillinger i fakultetsadministrasjonene. Det er for tidlig å vurdere hvilken innvirkning det vil få på læringsmiljøet at det nå er seks fakultet med seks kvalitetsutvalg og seks kvalitetskoordinatorer.

Studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften ble revidert med virkning fra tidlig i 2017. I høringsforslaget til ny studietilsynsforskrift var det foreslått et eget punkt under krav til akkreditering av studier, om at studenten skal sikres et godt læringsmiljø. I den vedtatte forskriften ble dette tatt ut, men under akkreditering av studietilbud heter det at aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt. Dette inkluderer arbeid med læringsmiljø (uhl § 4-3).

Studietilsynsforskriften stiller krav til at alle studier skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet. UiS vedtok ordning og mandat for studieprogramleder og studieprogramutvalg høsten 2017. Ordningen skal bidra til å sikre kvalitet og kvalitetsutvikling i studiene. Dette inkluderer arbeidet med læringsmiljø.

Public 360 har nå blitt brukt som saksbehandlings- og arkiveringsløsning noen år. Dette fungerer godt for sekretariatet og administrativt ansatte og tilrettelegger for digital arbeidsflyt. Det er utdanningsdirektøren som legger sakene fram for utvalget, og kan velge å involvere medlemmene på et tidlig tidspunkt i saksbehandlingen. Medlemmene har også anledning til selv å fremme forslag til saker som utvalget skal ta opp, og kan gjennom digital saksflyt delta aktivt i forberedelsen av slike saker.

3.2 Det systematiske læringsmiljøarbeidet. Læringsmiljøet i kvalitetsarbeidet og kvalitetssystemet. Rutiner og retningslinjer.

Ved UiS skjer arbeidet med studiekvalitet og læringsmiljø på en integrert og distribuert måte. Arbeidet med læringsmiljø er ikke lagt til et eget 'læringsmiljøsystem' parallelt med virksomhetene, men er fullt integrert i den ordinære virksomhet. Aktuelle spørsmål kan være:

- Hvilke tiltak som kan sikre oss mot sviktende etterlevelse av læringsmiljøkravene?
- Hvordan arbeidet med læringsmiljø bør beskrives?
- Hvordan resultatene av læringsmiljøarbeidet bør synliggjøres/dokumenteres?

Rapport:

Kravene til læringsmiljø er formulert i universitets- og høyskoleloven § 4-3. Loven krever at læringsmiljøet på institusjonen er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Høsten 2017 ble varslingssystemet ved UiS gjennomgått og forbedret, og læringsmiljøutvalget ble orientert om prosessen og ga innspill.

Resultatene av læringsmiljøarbeidet skal først og fremst synliggjøres og dokumenteres i enhetenes arbeid med kvalitet i studiene. Enkelt saker knyttet til arbeid med læringsmiljø blir behandlet i læringsmiljøutvalget og synliggjøres i saksdokumenter og møtereferat. Utvalget har ikke i løpet av 2017 arbeidet spesielt med hvordan arbeidet med læringsmiljø bør beskrives.

Studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften stiller økte krav til institusjonenes eget evaluerings- og tilsynsarbeid, og NOKUT anbefaler institusjonene å benytte lokale organ for kvalitet i utdanningene ('LOKUT'). Ved UiS er det Utdanningsutvalget og Læringsmiljøutvalget som samlet utgjør LOKUT. Aktuelle spørsmål kan være:

- Hvordan samarbeidet mellom de to utvalgene skal utvikles.
- Krever det enda tettere samarbeid når læringsmiljø nå blir et akkrediteringskriterium?

Gjennom 2016 ble det arbeidet med å gi utvalgets rutiner en form som samsvarer med Difi sine anbefalinger, og det ble samtidig arbeidet med å beskrive rutinene i et format i samsvar med anbefalingene. Dette arbeidet er ikke fullført, slik at denne oppgaven må følges opp også i 2017.

Rapport:

Samarbeidet mellom læringsmiljøutvalget og utdanningsutvalget har fungert godt også i 2017, med tett kontakt i saksbehandling og parallell møteplan. Mange saker blir behandlet i begge utvalgene, med tilpassing til utvalgets mandat og fokus. Der er samtidig stor grad av overlapping mellom ansvarsområdene til de to utvalgene, og det kan være vanskelig å profilere en sak for det ene eller det andre utvalget. Det har derfor vært diskutert ved flere anledninger, særlig i forbindelse med evalueringen av utvalgene i 2015, om det vil være hensiktsmessig og mulig å slå utvalgene sammen, eller lage en tettere forbindelse mellom dem. I foreløpig plan for utdanningsutvalget for 2018 (UU 48/17) foreslår utdanningsdirektøren å gå gjennom og vurdere ordningen med de to sentrale utvalgene i løpet av 2018. Høsten 2017 kom det melding om at Kunnskapsdepartementet vil evaluere ordningen med læringsmiljøutvalg i 2018. Derfor stilles denne gjennomgangen i bero i påvente av resultatet av evalueringen.

3.3 Læringsmiljøarbeid og utdanningsledelse. Lover og forskrifter, UiS-strategien, handlingsplanene og de tverrgående satsingene.

Ved UiS er arbeidet med studiekvalitet og læringsmiljø fullt integrert i den ordinære virksomheten. Det økende fokuset på utdanningsledelse (og særlig programledelse) som vi ser i de nye forskriftene, omfatter også arbeidet med kvalitet og læringsmiljø, og hvordan dette arbeidet planlegges og rapporteres. Aktuelle spørsmål kan være:

- I hvilken grad betinger økt oppmerksomhet på utdanningsledelse og programledelse at det utvikles en mer systematisk læringsmiljøledelse?

- Hvordan kan utvalget bidra til at læringsmiljøarbeidet blir fullt ut ivaretatt i de tverrgående satsingene?

Rapport:

Se pkt. 3.1. om utdanningsledelse.

Digitalisering av undervisning og eksamen, og internasjonalisering av studiene har inngått i utvalgets arbeid i 2017.

Området videreføres i 2018.

NOKUT framhever hvordan den enkelte institusjons verdier danner grunnlaget for å oppnå høy studiekvalitet.

- Hvordan kan utvalget bidra til at verdiene i UiS sin reviderte strategi får prege alt læringsmiljøarbeid ved UiS?

Rapport:

Verdigrunnlaget for Universitetet i Stavanger er samlet i begrepene uavhengig, involverende og skapende.

Læringsmiljøutvalget har hatt på dagsorden og arbeidet med flere saker knyttet til universitetets verdigrunnlag:

Læringsmiljøprisen for 2017 gikk til studiet i petroleumsgeologi ved Institutt for petroleumsteknologi. Prisen ble gitt for måten fagmiljøet har arbeidet med å inkludere studentene aktivt i akademisk arbeid og fellesskap.

Midler til læringsmiljøfremmende tiltak ble tildelt fire søkere for tiltak som tar i bruk digitale hjelpemidler i undervisningen, arrangerer sosiale fagsamlinger og skaper inkluderende læringsmiljø.

Utvalget har blitt orientert om og drøftet oppfølging av resultatene fra Studiebarometeret 2016.

Universitetsbiblioteket har arbeidet aktivt med å utvikle tilbud om veiledning og støtte til akademisk skriving. Læringsmiljøutvalget har blitt orientert om tiltakene.

Ved Institutt for medie- og samfunnsfag ble det gjennomført et pilotprosjekt ved studiestart for å skape samhandling og kontakt mellom utenlandske og norske studenter.

Utvalget har behandlet sak om forsinket sensur, og viderefører denne saken inn i 2018. Utvalget vil få jevnlige rapporter om gjennomføringen av sensur.

Plan for utvalgets arbeid i 2018

Læringsmiljøutvalget vil i 2018 arbeide med de fire områdene som er satt opp i denne planen. For øvrig vil utvalget arbeide med saker som kommer opp i følge årshjulet, og andre saker som ligger innenfor mandatet.

Universell utforming av læringsmiljøet

Ny Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) trådte i kraft 1. januar 2018. Loven stiller krav til høyere utdanningsinstitusjoner når det gjelder universell utforming av IKT. Utvalget vil også ha fokus på at sensurfrist ved eksamen overholdes.

Tiltak:

- Revisjon av handlingsplan for universell utforming ved UiS, med særlig vekt på universell utforming av IKT.
- Gi innspill til videreutvikling av internasjonal campus.
- Utvalget vil motta og behandle rapporter om sensur av eksamen, for å sikre gode rutiner slik at kravet til sensurfrist blir overholdt.

Læringsmiljøarbeid og utdanningsledelse

Institusjonsledelsens ansvar for læringsmiljøet er klart uttrykt i universitets- og høyskoleloven, § 4-3. UiS har, i tråd med ny Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, vedtatt ordning og mandat for studieprogramleder og studieprogramutvalg. Ordningen skal bidra til å sikre kvalitet og kvalitetsutvikling i studiene. Dette inkluderer arbeidet med læringsmiljø.

Tiltak:

- Vurdering av tillitsvalgtordningen for studenter med hensyn til studieprogramledelse og studieprogramutvalgene.
- Bistå i arbeid med kompetanseheving for studieprogramledere.

Læringsmiljøutvalgets plass i institusjonens arbeid med studiekvaliteten

Kunnskapsdepartementet har satt i gang en gjennomgang av ordningen med læringsmiljøutvalg. Konsekvenser av denne gjennomgangen kan bli en del av læringsmiljøutvalgets arbeid i 2018.

Tiltak:

- Vurdere og eventuelt implementere konsekvenser for UiS av KDs gjennomgang av ordningen med læringsmiljøutvalg.

Opplæring av nye medlemmer

Siden 2015 har det vært arrangert opplæring i utvalgsarbeid for nye medlemmer hver høst. Kurset har gjerne vært arrangert samme dag som fellesseminaret.

Tiltak:

- Videreføre og eventuelt videreutvikle kurs for nye medlemmer i utvalget.

Mandat og sammensetning for læringsmiljøutvalget ved UiS

[Mandatet er publisert på utvalgets hjemmesider.](#)